

Správa
o výsledkoch kontrolnej činnosti Sociálnej poisťovne v roku 2016
a plnenie akčného plánu boja proti zneužívaniu sociálneho systému a podvodom
v Sociálnej poisťovni

Kontrolná činnosť v Sociálnej poisťovni bola vykonávaná podľa Kontrolného poriadku Sociálnej poisťovne, Plánu kontrolnej činnosti vykonávanej zamestnancami Sociálnej poisťovne, ústredie, na rok 2016 a plánov kontrolnej činnosti pobočiek v súlade so zákonom, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi Sociálnej poisťovne.

Predmetom predloženej Správy o výsledkoch kontrolnej činnosti Sociálnej poisťovne v roku 2016 sú výsledky:

- A. vnútornej kontroly vykonanej poverenými zamestnancami ústredia v členení na:
  - I. kontroly vykonané zamestnancami odboru kontroly a sťažností ústredia,
  - II. kontroly vykonané zamestnancami organizačných útvarov ústredia,
- B. finančnej kontroly vykonanej zamestnancami organizačných útvarov pobočiek,
- C. vonkajšej kontroly vykonanej zamestnancami útvarov poisťovní pobočiek,
- D. vyhodnotenie plnenia akčného plánu.

A. Vnútorná kontrola vykonaná poverenými zamestnancami ústredia

Vnútorná kontrola vykonávaná poverenými zamestnancami ústredia bola realizovaná:

- zamestnancami odboru kontroly a sťažností ústredia,
- zamestnancami organizačných útvarov ústredia.

I. Kontroly vykonané zamestnancami odboru kontroly a sťažností

V rámci vnútornej kontroly vykonali zamestnanci odboru kontroly a sťažností ústredia v roku 2016 spolu **87 kontrol**, z toho 12 v ústredí a 75 v pobočkách. Z tohto počtu boli 4 plánované kontroly v oblasti dôchodkových dávok, 77 plánovaných vnútorných kontrol s iným zameraním a 6 mimoriadnych kontrol mimo plánu kontrolnej činnosti.

Plánované vnútorné kontroly

V roku 2016 bolo vykonaných **77 vnútorných kontrol**, ktoré boli zamerané na výplatu nemocenských dávok, dodržiavanie lehôt pri predpisovaní dlžných súm poisťovního a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a odstupovanie právoplatných a vykonateľných rozhodnutí, dodržiavanie postupov pri zabezpečovaní prevádzky služobných motorových vozidiel a prepravných služieb a záväzných limitov pri vybraných položkách rozpočtu Sociálnej poisťovne, prácu pobočky s poisťovním uhradeným bez právneho dôvodu, konanie poisťovne pri realizácii súdnych rozhodnutí v oblasti nemocenského poistenia, poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia, v oblasti úrazových rent a úrazových dávok a na postup pobočky pri vyhodnocovaní podaní a pri prešetrovaní sťažností.

Výplata nemocenských dávok

Bolo vykonaných **12 kontrol** v pobočkách, pri ktorých bolo u 1 278 144 nemocenských dávok preverené:

- zasielanie dávok na bankové účty všetkých zamestnancov pobočky,
- dodržiavanie úlohy č. 41/8/12 a 42/8/12 zo dňa 20. februára 2012, ktorou sa zakazuje zamestnancom poskytnúť svoj účet na účely výplaty dávok sociálneho poistenia s výnimkou prípadov, ktoré ustanovuje zákon,
- overovanie majiteľa účtu pri hlásených duplicitných účtoch,
- vyplatené dávky, kde na jeden bankový účet boli poukázané nemocenské dávky rôznym poberateľom dávky a nebola zhoda v ich priezvisku,
- dodržiavanie § 181 ods. 1 a § 182 ods. 2 zákona, kde zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na jeho vzťah k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosť o jeho nezaujatosti.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

porušenie § 117 zákona, t. j. výplata dávky na účet, ktorého majiteľom nie je príjemca dávky, nedôsledné šetrenie majiteľa účtu, nerešpektovaný spôsob výplaty nemocenskej dávky, zaslanie dávky na účet zamestnanca Sociálnej poisťovne, porušenie §§ 181 a 182 zákona, preplatok na materskom.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo prijatých **38 opatrení**, ktorými boli písomné upozornenie zamestnancov na dôsledné dodržiavanie povinností v súlade s Oznámením vo veci postupu v súvislosti s nasadením funkcionality na kontrolu duplicity účtov, vykonanie pohovorov so zamestnancami a opakované upozornenie na právne dôsledky vyplývajúce z porušenia zákona a „zákazu generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne“, vrátenie neoprávnené vyplatenej dávky do pokladne Sociálnej poisťovne, došetrenie majiteľov bankových účtov a zistenie oprávnenosti spôsobu výplaty dávky v súlade so zákonom, používanie upravených tlačív žiadostí o nemocenské dávky, písomné upozornenie zamestnanca z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny.

Dodržiavanie lehôt pri predpisovaní dlžných súm poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a odstupovanie právoplatných a vykonateľných rozhodnutí

Bolo vykonaných **12 kontrol** v pobočkách, pri ktorých bolo skontrolovaných pri predpisovaní dlžných súm poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a odstupovanie právoplatných a vykonateľných rozhodnutí 1 598 rozhodnutí u zamestnávateľov, 177 rozhodnutí u samostatne zárobkovo činných osôb (ďalej len „SZČO“) a 83 rozhodnutí u dobrovoľne poistených osôb.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nedodržanie lehoty na predpísanie dlžného poistného, nepredpísanie dlžného poistného, nesprávne vyznačenie právoplatnosti rozhodnutia, nedodržanie lehoty na generovanie výkazov, nedodržanie lehoty na odstúpenie rozhodnutia, nedodržanie lehoty na zaslanie, resp. nezaslanie výzvy zamestnávateľovi.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo prijatých **37 opatrení**, ktorými boli dôsledné sledovanie dodržiavania lehôt na vystavovanie rozhodnutí v zmysle platných metodických usmernení, preukázateľné oboznámenie zamestnancov s výsledkami kontroly,

upozornenie na dodržiavanie lehôt, okamžité predpísanie dlžných súm poisťného (zistené počas kontroly) v zmysle kontrolných zistení, denná kontrola adeptov na predpísanie dlžných súm poisťného za zamestnávateľov podľa dátumu splatnosti poisťného, v prípade neskoro predloženého, neskoro generovaného mesačného výkazu poisťného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie/výkazu poisťného (MVP/VP) predpisovanie dlžných súm ihneď po jeho generovaní, dôsledné dodržiavanie lehôt pri generovaní mesačných výkazov, zmena lehoty na predpísanie poisťného zamestnávateľovi v prípade oneskoreného predloženia MPV/VP.

Dodržiavanie postupov pri zabezpečovaní prevádzky služobných motorových vozidiel a prepravných služieb a záväzných limitov pri vybraných položkách rozpočtu Sociálnej poisťovne

Bolo vykonaných **29 kontrol** v pobočkách a **4 kontroly** v ústredí so zameraním na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne.

V oblasti zabezpečovania prevádzky služobných motorových vozidiel a prepravných služieb boli zistené nasledovné nedostatky:

úradné meranie spotreby paliva vykonané spoločnosťou s neplatnou autorizáciou, neuvedenie pracovných ciest v denných záznamoch o prevádzke vozidla osobnej dopravy, nedodržanie lehoty na predloženie mesačného vyúčtovania spotreby pohonných látok.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo prijatých **21 opatrení**, ktorými boli nové príkazy riaditeľov pobočiek, vrátenie sumy, o ktorú bol prekročený limit, vrátenie sumy za neoprávnený výdavok, poučenie zamestnancov o povinnosti dodržiavať pracovné postupy, pri mesačných vyúčtovaniach spotreby PHL používať fakturovanú cenu, overovať správnosť výpočtu vyúčtovania spotreby PHL, vysporiadanie preplatku a nedoplatku, vydanie Dodatku č. 1 k príkazu generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 21/2013 „Postup pri zabezpečovaní prevádzky služobných motorových vozidiel a prepravných služieb“, vydanie príkazu generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 31/2016 „Postup pri zabezpečovaní prevádzky služobných motorových vozidiel a pri používaní súkromných motorových vozidiel na služobné účely v Sociálnej poisťovni“.

V oblasti dodržiavania záväzných limitov pri vybraných položkách rozpočtu Sociálnej poisťovne **neboli zistené nedostatky**.

Práca pobočky s poisťným uhradeným bez právneho dôvodu

Bolo vykonaných **12 kontrol** v pobočkách so zameraním na postup pobočky v súvislosti s poisťným uhradeným bez právneho dôvodu v zmysle § 145 zákona, kde bolo preverené prípadné zasielanie poisťného na bankové účty zamestnancov Sociálnej poisťovne a tiež interné preúčtovania platieb v IS JVP.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nedodržanie § 145 zákona, t. j. použitie poisťného zaplateného bez právneho dôvodu na zápočet pohľadávky iných poisťencov, nedodržanie lehoty na vrátenie poisťného, resp. nevrátenie poisťného po ukončení poisťného vzťahu.

V súvislosti s neoprávneným preúčtovaním platieb poisťného bolo kontrolami v roku 2016 zistené neoprávnené vyplatenie nemocenských dávok v úhrnnej sume 5 127,64 EUR.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo prijatých **36 opatrení**, ktorými boli upozornenie zamestnancov útvarov poisťného na striktné a presné dodržiavanie znenia § 145 zákona, vydanie rozhodnutia o odňatí nemocenských dávok, vysporiadanie preplatku na dávke, vrátenie poisťného zaplateného bez právneho dôvodu na správne variabilné symboly poisťencom, okamžité vrátenie poisťného zaplateného bez právneho dôvodu poisťencom, ktorým zaniklo poistenie, usmerňovanie vedúcich útvarov poisťného pobočiek v rámci porady zástupcov odboru poisťného Sociálnej poisťovne, ústredie, v rámci celoslovenských porád na Starých Horách, dodržiavanie usmernenia pobočiek zo dňa 15. decembra 2015 vo veci správneho postupu pri práci pobočky s poisťným uhradeným bez právneho dôvodu, usmernenie zo dňa 25. júla 2016 vo veci plynutia lehoty na vrátenie poisťného dedičom odvádzateľa poisťného.

Konanie Sociálnej poisťovne pri realizácii súdnych rozhodnutí v oblasti nemocenského poistenia, poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia, v oblasti úrazových rent a úrazových dávok

Boli vykonané **4 kontroly** v ústredí so zameraním na dodržiavanie zákona a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nedodržanie lehoty na zaslanie vyjadrenia, resp. kompletnej spisovej dokumentácie k opravnému prostriedku súdu, neakceptovanie právneho názoru súdu pri vydaní nového rozhodnutia, nedodržanie lehoty pri vydaní rozhodnutia po doručení právoplatného rozsudku a spisovej dokumentácie zo súdu.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku boli prijaté **4 opatrenia** s cieľom zabezpečiť, aby z každého dávkového spisu, v rámci ktorého prebehlo súdne konanie, bol zrejmý a identifikovateľný dátum vrátenia právoplatného rozsudku a spisového materiálu zo súdu na účely ďalšieho konania Sociálnej poisťovne, dodržiavanie zákona a oznamovanie účastníkom konania predĺženie lehoty na vydanie rozhodnutia, dôsledné dodržiavanie zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok – pri zrušení rozhodnutia Sociálnej poisťovne súdom viazanosť právnym názorom súdu pri novom prejednaní, vydanie nového metodického usmernenia Sociálnej poisťovne č. 2/2016 „Pracovné postupy útvarov lekárskej posudkovej činnosti Sociálnej poisťovne pri výkone lekárskej posudkovej činnosti úrazového poistenia podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov“.

Postup pobočky pri vyhodnocovaní podaní a pri prešetrovaní sťažností

Boli vykonané **4 kontroly** v pobočkách, ktorými bolo preverené dodržiavanie zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov a metodického usmernenia Sociálnej poisťovne č. 24/2010 Postup organizačných zložiek Sociálnej poisťovne pri podávaní, prijímaní, evidovaní, prešetrovaní a písomnom oznámení výsledku prešetrenia sťažnosti alebo prekontrolovania sťažnosti fyzických osôb a právnických osôb v znení neskoršieho dodatku. Kontrolami **neboli zistené nedostatky**.

Plánované kontroly v oblasti dôchodkových dávok

Zamestnanci odboru kontroly a sťažností vykonali v roku 2016 v sekcii dôchodkového poistenia 4 plánované vnútorné kontroly zamerané na kontrolu dodržiavania ustanovení zákona a vnútorných predpisov pri:

- realizácii súdnych rozhodnutí v oblasti dôchodkových dávok,
- priznaní starobného dôchodku podľa § 65 zákona a podľa článku 52 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v platnom znení,
- zvýšení sumy starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia získané počas poberania starobného dôchodku podľa § 66 ods.3 a § 293di zákona v znení zákona č. 298/2014 Z. z.,
- priznaní vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku podľa zákona s prihliadnutím na nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v platnom znení.

Ako **nedostatky** boli zistené: **nevydanie rozhodnutia ústredia v rámci realizácie rozsudku súdu, nedodržanie lehoty na vydanie rozhodnutia, nezapočítanie preukázaného obdobia dôchodkového poistenia, resp. započítanie preukázaného obdobia dôchodkového poistenia v nesprávnom rozsahu, započítanie nepreukázaného obdobia dôchodkového poistenia, nesprávny hrubý zárobok, nesprávny vymeriavací základ, nezohľadnený vyšší osobný mzdový bod pri prekrývaní doby zamestnania a doby štúdia, nezhodnotenie náhrady mzdy pri prekážkach v práci, nezohľadnenie nárokov poistenca vyplývajúcich zo zaradenia jeho zamestnania do prvej alebo druhej pracovnej kategórie, nesprávne zvýšenie sumy starobného dôchodku podľa § 82 zákona, nesprávne zvýšenie sumy starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia získané počas poberania starobného dôchodku, vo výroku rozhodnutia ústredia uvedené nesprávne ustanovenie právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, nesprávne vyčíslené, resp. nevyčíslené a nepoukázané doplatky na dôchodkových dávkach, presne a úplne nezistený skutočný stav vecí.**

K zisteným nedostatkom bolo prijatých **7 opatrení** na ich odstránenie a na odstránenie príčin ich vzniku.

V roku 2016 bolo odborom kontroly a sťažností priebežne vykonávané **sledovanie plnenia opatrení**, resp. odstraňovania nedostatkov zistených vnútornými kontrolami v oblasti dôchodkových dávok. Odstránením zistených nedostatkov boli na dávkach dôchodkového poistenia poukázané **doplatky** v úhrnej sume **8 367,53 EUR**. **Administratívne preplatky** boli zistené v **9 prípadoch** a vyčíslené sumou **769,54 EUR**. V 1 prípade bol vyčíslený preplatok zamestnávateľskej organizácii v sume **399,97 EUR**.

Kontroly vykonané mimo plánu kontrolnej činnosti

Mimo plánu vykonali zamestnanci odboru kontroly a sťažností **6 mimoriadnych vnútorných kontrol**, ktoré boli zamerané na prácu pobočky s poistným uhradeným bez právneho dôvodu. Kontrolami boli **zistené nasledovné nedostatky: nedodržanie § 145 zákona, t. j. použitie poistného zaplateného bez právneho dôvodu na zápočet pohľadávky iných poistencov, nedodržanie lehoty na vrátenie poistného, resp. nevrátenie poistného po ukončení poistného vzťahu.**

Na základe výsledkov týchto kontrol bolo kontrolovanými subjektmi prijatých **18 opatrení** na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku, ktoré sú totožné s opatreniami uvedenými v časti Plánované vnútorné kontroly – oblasť Práca pobočky s poistným uhradeným bez právneho dôvodu.

Z predložených správ od kontrolovaných subjektov možno konštatovať, že prijaté opatrenia na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku boli v stanovených termínoch splnené, resp. sa priebežne plnia.

II. Kontroly vykonané zamestnancami organizačných útvarov

Vnútorne kontroly vykonávali zamestnanci odborných útvarov ústredia a boli zamerané na kontrolu súladu činností vykonávaných organizačnými zložkami Sociálnej poisťovne so zákonom, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi Sociálnej poisťovne.

V roku 2016 bolo vykonaných **47 vnútorných kontrol**, z toho 1 kontrola v ústredí a 46 kontrol v pobočkách.

Výsledky vnútorných kontrol

Oddelenie správy registratúry a oddelenie podateľne a expedície

V roku 2016 bolo vykonaných **14 kontrol**. V oblasti registratúry boli kontroly zamerané na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne pri výkone správy registratúry, evidenciu registratúrnych záznamov, obeh, tvorbu, vybavovanie, ukladanie a ochranu registratúrnych záznamov, materiálo-technické zabezpečenie registratúr a vyradovanie registratúrnych záznamov a oblasť podateľne a expedície.

V oblasti registratúry **boli zistené nasledovné nedostatky: úradné listy doručené, príp. odoslané neboli evidované v systéme ASSR, záznamy evidované v ASSR neboli vložené do spisu a v príručnej registratúre neboli vložené do spisových obalov, spisy neboli označené v súlade s registratúrnym plánom** (napr. nesprávny názov vecnej skupiny, znaku lehoty a lehoty uloženia) **a spisy v príručnej registratúre a registratúrnom stredisku neboli riadne označené identifikačnými štítkami a uzatvorené spisy nie sú pravidelne odovzdávané do registratúrneho strediska. Ďalej bolo zistené, že priestory registratúrneho strediska nespĺňajú podmienky na všestrannú ochranu registratúry, pričom ide najmä o vplyv vlhkosti stien strediska, následkom čoho sú spisy poškodené plesňou.**

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo prijatých **9 opatrení**.

V oblasti podateľne a expedície boli kontroly zamerané na dodržiavanie poštových podmienok a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne týkajúcich sa doručovania písomností a využívanie zliav poskytnutých poštou.

V oblasti podateľne a expedície **neboli zistené nedostatky**.

Odbor organizačný

V roku 2016 boli vykonané **3 kontroly** so zameraním na tvorbu, evidenciu a aktualizáciu vnútorných predpisov pobočky.

Odbor lekárskej posudkovej činnosti

Zamestnanci odboru lekárskej posudkovej činnosti vykonali v roku 2016 **6 kontrol** so zameraním na lekársku posudkovú činnosť nemocenského, dôchodkového a úrazového poistenia.

Odbor opravných prostriedkov a žalôb poistného

V roku 2016 boli vykonané **2 kontroly** so zameraním na rozhodovaciu činnosť v oblasti výberu poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a **1 mimoriadna kontrola** so zameraním na rozhodovaciu činnosť vyplývajúcu z uplatniteľnej legislatívy vo vzťahu ku koordinačným nariadeniam EÚ u rizikových poľských zamestnávateľov.

Zamestnancami odboru organizačného, lekárskej posudkovej činnosti, opravných prostriedkov a žalôb poistného **neboli** v kontrolovaných oblastiach **zistené nedostatky**.

Odbor nemocenského poistenia, úrazového poistenia, poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia

oblasť nemocenského poistenia

V oblasti nemocenského poistenia bola vykonaná **1 kontrola** so zameraním na správnosť postupov pre vydávaní sankčných rozhodnutí.

Kontrolou boli zistené nedostatky v konaní: v prípade procesného spojenia dvoch vecí – vylúčenie nároku na výplatu nemocenského a povinnosť vrátiť nemocenské vyplatené neprávom, **výrok rozhodnutia neobsahoval všetky ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorých sa rozhodlo** (§ 38 a § 236 ods. 1 písm. a) zákona), v rozhodnutiach o vylúčení nároku na výplatu nemocenského **neboli vo výroku uvedené všetky skutočnosti** (napr. opakovane porušený liečebný režim, obdobie vylúčenia nároku na výplatu nemocenského), **nedostatočné šetrenie v konaní** (v prípade priznania nemocenského v sume obmedzenej na polovicu nebola jednoznačne preukázaná príčinná súvislosť medzi vznikom dočasnej pracovnej neschopnosti a požitím alkoholu), **vylúčenie nároku na dávku bez existencie právneho titulu** (pracovná neschopnosť od 12.5. do 31.5.2015, dávka za časť mesiaca od 12.5. do 17.5.2015 vyplatená dňa 29.6.2015, pričom konanie o vylúčení nároku na výplatu nemocenského z dôvodu podozrenia porušenia liečebného režimu sa začalo až 8.7.2015, t.j. až po nevyplatení dávky). Zistené nedostatky nemali za následok vznik preplatku na nemocenskej dávke.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku boli prijaté **4 opatrenia**.

oblasť úrazového poistenia

V oblasti úrazového poistenia bola vykonaná **1 kontrola** so zameraním na posudzovanie nároku na dávky úrazového poistenia, rozhodovaciu činnosť pobočiek o úrazových dávkach a výkon odvolacej agendy úrazového poistenia s dôrazom na dodržiavanie lehôt v konaní.

Kontrolou boli zistené nedostatky v konaní: **nedostatočne šetrený skutkový stav** vo veci priznania nároku na úrazový príplatok (šetrenie nároku na úrazový príplatok od prvého resp. od druhého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti v nadväznosti na vyplatenú mzdu alebo

náhradu príjmu za prvý deň dočasnej pracovnej neschopnosti) a **nedodržanie lehoty na vydanie rozhodnutia**.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku boli prijaté **2 opatrenia**.

oblasť poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia

V oblasti poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia bola vykonaná **1 kontrola** so zameraním na posudzovanie nároku na dávku v nezamestnanosti podľa zákona o sociálnom poistení a podľa nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009, posudzovanie nároku na dávku garančného poistenia a rozhodovaciu činnosť.

V oblasti poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia **neboli zistené nedostatky**.

Odbor metodiky dôchodkového poistenia

V roku 2016 bolo vykonaných **10 kontrol**, z toho 1 kontrola v ústredí a 9 kontrol v pobočkách.

V odbore dôchodkových dávok, ústredie bola kontrola zameraná na rozhodovanie o nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 a 2 zákona a súlad údajov uvedených v dávkových spisoch s údajmi uvedenými v informačných systémoch Sociálnej poisťovne.

Nedostatky boli **zistené** vo veci **priznania invalidného dôchodku** (3 prípady, z toho v 1 prípade bol priznaný v nižšej sume, čím vznikol nedoplatok na dávke v celkovej sume 574 EUR a 2 prípadoch bol priznaný vo vyššej sume ako patril, z toho v 1 prípade vznikol preplatok na dávke v celkovej sume 2 569,05 EUR a v 1 prípade bude preplatok vyčíslený po ukončení konania) a chyby vo **vydanom rozhodnutí** (nesprávne uvedenie odseku príslušného § vo veci zníženia sumy dávky, vo výrokovej časti je uvedené priznanie invalidného dôchodku, pričom došlo jeho zníženiu).

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku boli prijaté **4 opatrenia**.

V pobočkách boli kontroly zamerané na úplnosť spisovania žiadostí o starobný dôchodok, invalidný dôchodok, vdovský dôchodok a vdovecký dôchodok podľa § 293dm a § 293dn zákona, postup pobočky pri riešení nesúladu v údajoch uvedených v elektronických evidenčných listoch dôchodkového poistenia (eELDP) s údajmi uvedenými v informačnom systéme Jednotný výber poistného (IS JVP), správnosť údajov uvedených v evidenčných listoch dôchodkového poistenia (ďalej len „ELDP“) SZČO a dobrovoľne dôchodkovo poistených osôb.

Kontrolami boli zistené nedostatky: **žiadosti o dôchodok neboli kompletne** (napr. neboli priložené ELDP, nebolo priložené tlačivo „Preukázanie skutočností rozhodujúcich na určenie sumy starobného dôchodku“ a „Oznámenie údajov na zvýšenie sumy dôchodku na sumu minimálneho dôchodku“, nebolo priložené potvrdenie príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o dobe evidencie nezamestnaného, nebola preukázaná doba štúdia, nebola dostatočne preukázaná doba dôchodkového poistenia a vymeriavacie základy, nesprávne rodné číslo). V oblasti zameranej na kontrolu eELDP, ELDP SZČO boli zistené nedostatky: **neoprávnené vrátené eELDP zamestnávateľovi na opravu** (údaje boli správne), **eELDP neboli zamestnávateľovi vrátené na opravu** (nesprávny vymeriavací základ, nesprávna doba poistenia), v ELDP SZČO **nesprávne uvedený vymeriavací základ**.

Nedostatky boli zistené vo všetkých kontrolovaných pobočkách a v čase kontroly boli odstránené, preto **neboli navrhnuté opatrenia na odstránenie nedostatkov.**

Odbor poistného

Zamestnancami odboru poistného boli v roku 2016 vykonané **3 kontroly** so zameraním na posúdenie žiadostí o určenie uplatniteľnej legislatívy a žiadostí o predĺženie doby vyslania a dodržiavanie lehôt pri postúpení žiadostí ústrediu.

Kontrolou **neboli zistené nedostatky.**

Odbor bezpečnosti

V roku 2016 bola vykonaná **1 mimoriadna kontrola** v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany pred požiarimi, fyzickej bezpečnosti a hospodárskej mobilizácie, krízového riadenia a civilnej ochrany.

Kontrolou boli zistené nedostatky: **nebola vykonaná revízia elektrických spotrebičov, nie je vypracovaný vnútorný predpis, ktorým sa určujú organizačné a režimové opatrenia v objekte** (podmienky vstupu, pohybu osôb, vjazd a parkovanie motorových vozidiel v objekte pobočky v pracovnom a mimopracovnom čase, podmienky prideľovania, používania, označovania, úschovy a evidencie originálov a kópií bezpečnostných kľúčov), **nebola vykonaná odborná prehliadka a skúška poplachového systému narušenia a kamerového systému a nie sú vypracované vnútorné predpisy** k oblasti hospodárskej mobilizácie, krízového riadenia a civilnej ochrany prispôbené podmienkam pobočky.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo prijatých **9 opatrení.**

Odbor prevádzky

Zamestnanci odboru prevádzky vykonali v roku 2016 **4 kontroly** so zameraním na dodržiavanie postupov pri zabezpečovaní prevádzky služobných motorových vozidiel a prepravných služieb.

V kontrolovanej oblasti **neboli zistené nedostatky.**

B. Finančná kontrola vykonaná zamestnancami organizačných útvarov pobočiek

V roku 2016 bolo zamestnancami pobočiek vykonaných **86 finančných kontrol na mieste** v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, príkazom generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 3/2016 „Vykonávanie finančnej kontroly v podmienkach Sociálnej poisťovne“ v platnom znení a príkazmi riaditeľov pobočiek. Tieto kontroly boli zamerané na finančné operácie základných fondov nemocenského poistenia, úrazového poistenia (okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty), garančného poistenia a poistenia v nezamestnanosti. Predmetom kontroly boli výplaty jednotlivých druhov dávok, t. j. overenie nároku na dávku,

správnosť výpočtu, či bola dávka poukázaná v správnej výške a správne mu poberateľovi, vykonanie základnej finančnej kontroly. **Neboli zistené nedostatky.**

C. Vonkajšia kontrola vykonaná zamestnancami útvarov poistného pobočiek

Vonkajšia kontrola v roku 2016 bola vykonaná u zamestnávateľov na základe plánov vonkajšej kontrolnej činnosti, ktoré vypracovali útvary poistného pobočiek. Do plánov vonkajšej kontrolnej činnosti boli zaradení zamestnávatelia, ktorí si neplnili povinnosti v súlade so zákonom o sociálnom poistení [napr. nepredkladali mesačné výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, neplatili poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie (ďalej len „poistné“), neplnili oznamovacie povinnosti – najmä prihlásenie alebo odhlásenie zamestnancov], nespolupracovali s organizačnými útvarmi pobočky.

V roku 2016 bolo podľa predpisov účinných od 1. januára 2004 vykonaných **17 549 kontrol** na sociálne poistenie. Tieto boli v roku 2016 ukončené. Kontrola bola vykonaná u **17 074 zamestnávateľov**. V porovnaní s rokom 2015 bolo v priemere v každom mesiaci vykonaných o 10 vonkajších kontrol viac, čo sa prejavilo aj vo vyššom počte skontrolovaných zamestnancov a skontrolovaných mesiacov.

Správnosť odvodu poistného a plnenie oznamovacích povinností bola skontrolovaná za **399 015 zamestnancov**. Celkom bolo skontrolovaných **3 919 654 mesiacov**, za ktoré zamestnávatelia odvádzali poistné za svojich zamestnancov.

3 011 zamestnávateľov predložilo mesačné výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie (ďalej len „výkazy“) až **pri výkone vonkajšej kontroly, čo predstavuje takmer 18 %** z celkového počtu skontrolovaných zamestnávateľov. Celkom bolo predložených a v jednotlivých aplikačných programových vybaveniach zaevidovaných **9 135 výkazov**.

Pri kontrole všetkých **výkazov** zamestnávateľov za skontrolované mesiace **opravili** zamestnanci pobočiek **298 099 chýb**.

Kontrolou **registračných listov zamestnancov** a ich porovnaním s prehľadom zamestnancov, ktorí sú evidovaní v IS JVP (Informačný systém Jednotný výber poistného) boli **nedostatky zistené u 11 943 zamestnávateľov, kde bolo zistených 44 079 chýb** (nesprávne rodné číslo, nenahlásenie prerušenia poistenia, nesprávne dátumy prihlásenia alebo odhlásenia do a z poistenia, zamestnanec nebol odhlásený z poistenia vôbec a pod.), ktoré boli opravené pri spracovávaní výsledkov kontroly v IS JVP.

Pri výkone vonkajšej kontroly bol overený vymeriavací základ (VZ) zamestnanca a zamestnávateľa, výpočet poistného na jednotlivé druhy poistenia, rozhodujúce obdobie pre určenie vymeriavacieho základu, a to porovnaním dokladov, ktoré boli predložené zamestnávateľom s výkazmi, ktoré zamestnávateľ zasiela poisťovni. Kontrolou VZ, výpočtu poistného a rozhodujúceho obdobia pre určenie vymeriavacieho základu bolo zistené dlžné poistné (**nedoplatky na poistnom**) v celkovej sume **310 874,90 EUR**.

Nedoplatky na poistnom vznikli z dôvodu nesprávne určeného VZ, poistné nebolo vypočítané správne, zamestnávateľ nebol prihlásený na úrazové poistenie, poistné na úrazové poistenie odvedené z obmedzených VZ, neoprávnené zníženie sadzby poistného na starobné poistenie, zamestnávateľ neplatil poistné na úrazové poistenie za zamestnancov, ktorí pracovali na dohodu o vykonaní práce a pod. V sume nedoplatkov je zahrnuté aj dlžné poistné za zamestnávateľov, ktorí neplatili poistné a výkazy predložili až pri výkone kontroly.

Na základe výsledkov uskutočnených vonkajších kontrol bolo útvarmi poistného rozhodnutím **predpísané dlžné poistné** v celkovej sume **1 990 462,73 EUR**. Na základe kontroly bolo v roku 2016 **uhradené poistné** v sume **5 067 015,89 EUR**.

V súvislosti s vykonávanými kontrolami na sociálne poistenie bolo v roku 2016 uložených **4 236 pokút** v celkovej sume **343 579,55 EUR** a bolo vydaných **4 685 rozhodnutí na penále** v celkovej sume **880 965,24 EUR**.

Na základe dosiahnutých výsledkov možno konštatovať, že zamestnanci vonkajšej kontroly v rámci svojej činnosti vykonávaním opráv zabezpečujú korektnosť údajov v informačných systémoch poisťovne. Osobným kontaktom so zamestnávateľom zvyšujú jeho informovanosť o povinnostiach voči poisťovni, čím pôsobia preventívne proti nesprávnym odvodom poistného do jednotlivých fondov sociálneho poistenia. Zároveň prispievajú aj k vyššiemu výberu poistného, keď zamestnávatelia už po oznámení o vykonaní kontroly, v priebehu kontroly alebo po ukončení kontroly uhradia dlžné poistné alebo časť poistného.

D. Vyhodnotenie plnenia akčného plánu

Rizikovým oblastiam definovaným v akčnom pláne venuje Sociálna poisťovňa mimoriadnu pozornosť. Napriek skutočnosti, že novelami zákona dochádza k eliminovaniu zneužívania sociálneho systému, stále je riziko zneužitia sociálneho systému najmä v oblasti dávok sociálneho poistenia a v oblasti výberu poistného.

V oblasti dôchodkového poistenia nebolo zistené neoprávnené vyhľadávanie a poskytovanie informácií z dávkového spisu alebo z informačného systému Sociálnej poisťovne. V roku 2016 nebolo zistené bezdôvodné prednostné vybavovanie žiadosti o dôchodkovú dávku alebo žiadosti o jej zvýšenie.

V roku 2016 bol v **1 prípade**, pri dokladovaní doby poistenia, zistený **pokus o predloženie** fiktívnej pracovnej zmluvy a zápočtového listu zo strany žiadateľa o invalidný dôchodok. Šetrením bolo zistené, že zamestnávateľ (fyzická osoba) nemal v danej dobe vydané živnostenské oprávnenie a nebol evidovaný v registri zamestnávateľov poisťovne, preto nemohol vyhotoviť pracovnú zmluvu. Šetrenie nie je ukončené. Z dôvodu podozrenia zo spáchania trestného činu subvenčného podvodu **bude** po ukončení šetrenia **podané trestné oznámenie**.

V oblasti nemocenského poistenia je zneužívanie, príp. podozrenie na zneužívanie sociálneho systému zaznamenávané najmä pri úprave vymeriavacích základov za účelom výplaty dávky vo vyššej sume, účelovo uzatvorených pracovných pomerov, ako aj pri pozmeňovaní a falšovaní údajov na žiadostiach o nemocenské dávky.

Ukazovateľom podozrivého konania zamestnávateľa je skutočnosť, že prihlási zamestnanca na sociálne poistenie po vzniku dôvodu na poskytnutie nemocenskej dávky so spätným dátumom vzniku sociálneho poistenia. Na podozrivé konanie zamestnávateľa s cieľom získania nemocenskej dávky alebo v čo najvyššej možnej sume poukazuje aj skutočnosť, že dochádza k uzatvoreniu iných pracovných pomerov alebo dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru počas trvania dočasnej pracovnej neschopnosti (ďalej len „dočasná PN“), príp. potreby ošetrovania alebo pracovný pomer je uzatváraný opakovane, napr. zamestnávateľ platí za zamestnankyňu poistné na nemocenské poistenie z minimálneho vymeriavacieho základu, následne s tehotnou zamestnankyňou ukončí pracovný pomer a opätovne ju zamestná tak, aby splnila podmienku 90 dní platenia poistného na nemocenské poistenie do nástupu na materskú dovolenku a vymeriavací základ má upravený tak, aby jej bola materská vyplatená v maximálnej výške.

Prostredníctvom útvarov lekárskej posudkovej činnosti pobočiek útvary nemocenského poistenia prešetrovali situácie, ak pri posudzovaní nároku na nemocenskú dávku bolo zistené:

- nadväzovanie dočasných pracovných neschopností a potrieb ošetrovania s krátkym časovým odstupom,
- ošetrovanie osoby, ktorá je staršia ako 15 rokov,
- prekryvanie obdobia trvania dočasnej pracovnej neschopnosti alebo potreby ošetrovania s trvaním nemocenského poistenia,
- uzatvorenie alebo trvanie iných pracovných pomerov alebo dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru počas trvania dočasnej pracovnej neschopnosti alebo potreby ošetrovania,
- vznik dočasnej pracovnej neschopnosti alebo potreby ošetrovania po skončení nemocenského poistenia v rámci ochrannnej lehoty.

V prípadoch, ak na základe šetrenia útvaru lekárskej posudkovej činnosti pobočky bola dočasná PN, resp. potreba ošetrovania zhodnotená ako neopodstatnená, nároky na nemocenské dávky neboli priznané.

V súvislosti s **možným zneužívaním nemocenského poistenia** bolo v roku 2016 orgánom činným v trestnom konaní **podaných 5 trestných oznámení** z dôvodu **podozrenia zo spáchania trestného činu subvenčného podvodu**. V jednom prípade konanie nie je ukončené, v štyroch prípadoch bola vec uznesením odmietnutá, z toho v jednom prípade bol podaný opravný prostriedok.

V roku 2016 došlo po výraznej medializácii k zvýšenému nárastu počtu uplatnených nárokov na materské inými poistencami, prehľad je uvedený v tabuľke. Ide najmä o otcov detí, ktorí po dohode s matkami detí, prevzali deti do svojej starostlivosti, pričom spravidla síce nevykonávajú činnosť, pri ktorej im vzniklo nemocenské poistenie, z ktorého si uplatnili nárok na materské, ale následne uzatvoria iný pracovnoprávny vzťah (cca 723 mužov), príp. ide o povinne nemocensky poistené SZČO (cca 881), u ktorých sa na účely nároku na materské nesleduje podmienka absencie príjmu. Keďže na účely nároku na materské nie je stanovená podmienka osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa, starostlivosť o dieťa tak fakticky naďalej vykonáva matka dieťaťa, príp. iný subjekt (jasle).

Rok	Materské (spolu ženy aj muži)				Materské MUŽI			
	Počet prípadov	Počet poberateľov	Suma v EUR	Priemer na 1 poberateľa v EUR	Počet prípadov	Počet poberateľov	Suma v EUR	Priemer na 1 poberateľa v EUR
2011	278 306	53 057	107 043 384,70	2 017,52	613	133	243 326,60	1 829,52
2012	290 674	57 536	128 797 050,43	2 238,55	960	208	444 188,16	2 135,62
2013	286 521	56 210	126 041 162,32	2 242,33	1 382	305	602 332,98	1 974,86
2014	278 200	54 583	117 203 283,44	2 147,25	3 061	717	1 363 516,97	1 901,70
2015	293 366	57 368	125 684 370,61	2 190,84	8 263	1 731	3 985 509,64	2 302,43
2016	316 654	61 921	150 765 314,38	2 434,80	14 319	3 076	8 194 705,45	2 664,08

V záujme zamedzenia zneužívania sociálneho systému sa zamestnanci útvarov nemocenského poistenia pri posudzovaní nárokov na nemocenské dávky zamestnancov sústredovali na sledovanie „podozrivých“ zamestnávateľov. V informačnom systéme nemocenského poistenia APV SYRIUS je zapracovaná funkcionálna, ktorá upozorňuje na špekulatívne správanie a percentuálne vyhodnocuje jeho mieru.

Vo veci **podozrenia na falšovanie a pozmeňovanie údajov** na žiadostiach o nemocenské dávky zo strany poistenca, **podali pobočky 19 oznámení orgánom činným v trestnom konaní**. Z uvedeného počtu bola vec v 15 prípadoch postúpená príslušnému orgánu na priestupkové konanie, v 1 prípade bolo oznámenie odmietnuté, v 1 prípade bolo začaté trestné konanie pre prečin subvenčného podvodu v štádiu pokusu a v 2 prípadoch konanie nie je ukončené.

Napriek výrazne nižšej miere zneužívania inštitútu dobrovoľného nemocenského poistenia (ďalej len „DNP“) v porovnaní s predchádzajúcim obdobím, vyskytnú sa ojedinelé pokusy získať nemocenskú dávku aspoň z minimálneho vymeriavacieho základu pri minimálnom, resp. žiadnom platení poistného na nemocenské poistenie (dátum vzniku/zániku DNP je totožný s dňom vzniku/skončenia dočasnej PN, príp. aj skôr), nárok na nemocenské im vznikne, lebo majú splnenú podmienku podmieňujúcu nárok na nemocenské (v posledných dvoch rokoch pred vznikom dočasnej PN bola nemocensky poistená najmenej 270 dní).

Na účely vzniku nároku dobrovoľne nemocensky poistenej osoby na nemocenskú dávku nie je stanovená podmienka platenia poistného na nemocenské poistenie aspoň 26 týždňov pred vznikom dôvodu na poskytnutie nemocenskej dávky (tak ako je pri zamestnancoch 90 dní), ale stačí len splnenie podmienky trvania dobrovoľného nemocenského poistenia aspoň 26 týždňov. Vzhľadom na uvedené, ak dobrovoľne nemocensky poistená osoba po vzniku DNP zaplatila poistné na nemocenské poistenie z maximálneho vymeriavacieho základu za prvý mesiac trvania DNP a následne bola uznaná za dočasne práceneschopnú a po skončení dočasnej PN si uplatnia nárok na materské, materské sa jej poskytovalo v maximálnej výške. Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že aj v týchto prípadoch je suma zaplateného poistného neúmerne nižšia ako suma vyplatenej nemocenskej dávky.

V prípade, ak útvar nemocenského poistenia pri posudzovaní nároku dobrovoľne nemocensky poistenej osoby na nemocenskú dávku získa podozrenie na zneužívanie DNP, požiadala o spoluprácu pri prešetrení opodstatnenosti vzniku a trvania dočasnej PN, príp. potreby ošetrovania útvar lekárskej posudkovej činnosti príslušnej pobočky.

Legislatívnymi zmenami účinnými najmä od 1. januára 2014 došlo v oblasti DNP, ako k výrazným obmedzeniam možností zneužívania tohto inštitútu. V roku 2016 možno sledovať nielen pokles počtu uplatnených nárokov na ošetrovné z DNP, ale aj pokles pokusov o zneužívanie tohto inštitútu. K uvedenému dochádzalo predovšetkým dobrovoľne nemocensky poistenými osobami - ženami, ktoré boli zároveň poberateľkami rodičovského príspevku a v rámci tohto obdobia si opakovane uplatňovali nárok na ošetrovné s tým, že v každom prípade potreby ošetrovania vznikol nárok na ošetrovné v deň vzniku DNP, pričom z tohto poistenia sa dobrovoľne nemocensky poistená osoba odhlásila v deň skončenia potreby ošetrovania, príp. aj skôr.

Útvary nemocenského poistenia v takýchto prípadoch prostredníctvom útvarov lekárskej posudkovej činnosti šetrili nielen medicínsku opodstatnenosť potreby ošetrovania, ale aj dĺžku potreby ošetrovania, skutočnosť, či nejde o ten istý prípad ošetrovania, príp. či bola skutočne nevyhnutná osobná a celodenná potreba ošetrovania a či aj reálne bola poskytovaná.

V ostatných rizikách definovaných v akčnom pláne, ktoré sa týkajú nemocenského poistenia nebolo zistené také podozrivé konanie, ktoré by malo za následok podanie trestného oznámenia vo veci subvenčného podvodu.

V oblasti úrazového poistenia zneužívanie sociálneho systému nebolo zistené. Zamestnanci vykonávajúci agendu úrazového poistenia uplatňujú pracovné postupy tak, aby eliminovali

riziká možného zneužívania sociálneho systému a zamedzili výplatu úrazových dávok na základe nepravdivých a zavádzajúcich údajov poskytnutých zamestnávateľom, resp. poškodeným. V prípade podozrenia na špekulatívne správanie napr. nesúlad vo vymeriavacích základoch, neprimerané bodové ohodnotenie na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, spolupracujú s ostatnými organizačnými útvarmi pobočky (útvary lekárskej posudkovej činnosti, útvary poisťovní).

K zamedzeniu zneužívania sociálneho systému dochádza viacstupňovou kontrolou, ktorá je zapracovaná v informačnom systéme dávkovej agendy úrazového poistenia.

V oblasti poistenia v nezamestnanosti bolo **podozrenie** na zneužitie sociálneho systému zistené v **piatich prípadoch**. Vo všetkých prípadoch na podnet pobočky **zamestnávateľa opravili** údaje o pracovnoprávnom vzťahu (zmena pravidelného príjmu na nepravidelný v prípade dohody), uvedenými zmenami sa v **troch prípadoch zabránilo vyplateniu dávky** a v **dvoch prípadoch** vznikol **preplatok** na dávke v celkovej sume 1 114,50 EUR. Vzniknutý preplatok na dávke (29,30 EUR a 1 085,20 EUR) bol **zamestnávateľmi vrátený** na účet Sociálnej poisťovne.

V oblasti **garančného poistenia** nebolo preukázané zneužitie sociálneho systému. Doklady predložené zamestnávateľom k žiadosti o dávku garančného poistenia sú porovnané s údajmi uvedenými v IS JVP a v prípade nesúladu sú konzultované so zamestnávateľom, príp. je zamestnávateľ písomne vyzvaný, aby rozporné údaje uviedol do súladu.

Posudkovými lekármi vykonávajúcimi lekársku posudkovú činnosť pobočiek bolo v roku 2016 vykonaných 33 535 kontrol posudzovania spôsobilosti na prácu a kontrolovaných bolo 679 345 dočasne práceneschopných. Z tohto počtu bolo uznaných za práceneschopných 69 992 poistencov a na podnet posudkového lekára bolo uznaných za práceneschopných 34 145 poistencov.

V rámci posudzovania spôsobilosti na prácu posudkoví lekári upozorňujú ošetrovujúcich lekárov na vyskytujúce sa prípady zneužívania sociálneho systému a sú usmerňovaní, aby pri uznávaní dočasnej PN postupovali objektívne a zodpovedne. Posudkoví lekári nezaznamenali žiadne závažné prípady nesprávnych diagnostických postupov.

V roku 2016 posudkoví lekári vykonávajúci lekársku posudkovú činnosť v pobočke Svidník poskytli súčinnosť orgánom Policajného zboru Slovenskej republiky pri objasňovaní podozrení zo spáchania subvenčných podvodov v prípadoch zamestnancov firiem pána Jozefa Žáka. Voči konkrétnym osobám (ošetrovujúcej lekárke, poistencom) bola Krajskou prokuratúrou v Prešove podaná obžaloba pre subvenčný podvod na Okresný súd vo Svidníku. Krajské riaditeľstvo PZ, odbor kriminálnej polície Prešov, vznieslo obvinenie proti pánovi Jozefovi Žákovi pre subvenčný podvod. Naďalej bol monitorovaný vývoj práceneschopnosti u zamestnancov firiem pána Jozefa Žáka, ktorého zvýšenou kontrolou boli prípady dočasnej PN úplne eliminované, čím sa zabránilo pokusom o neoprávnené čerpanie nemocenských dávok (Svidník).

Za rok 2016 bolo vykonaných 96 494 kontrol dodržiavania liečebného režimu, z tohto počtu na podnet posudkového lekára 93 405 kontrol. Podozrení z porušenia liečebného režimu bolo celkom 24 886 prípadov. **Overených porušení liečebného režimu** odstúpených na riešenie útvaru nemocenského poistenia **bolo 842**. Celkový **hmotný postih** predstavoval **70 627,75 EUR**.

V súvislosti s porušením niektorej z povinností poistenca podľa § 227 ods. 2 až 4 zákona v znení zákona č. 555/2007 Z. z., bolo vydaných pobočkami **146 rozhodnutí o uložení pokuty v sume 2 681,00 EUR.**

Posudkoví lekári pri posudzovaní dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu na účely invalidného dôchodku v sporných prípadoch využívali možnosť diagnostickej hospitalizácie a znaleckého dokazovania.

V prípade žiadostí o „invaliditu z mladosti“, najmä z dôvodu mentálnej retardácie, pobočky spolupracujú s orgánmi Policajného zboru, od ktorých žiadajú informácie o držiteľoch vodičských oprávnení, príp. s pedagogicko-psychologickými poradňami a školami, od ktorých žiadajú vyjadrenie.

V rámci lekárskej posudkovej činnosti úrazového poistenia sa sporné prípady riešia za účasti viacerých posudkových lekárov a v niektorých prípadoch boli vyžiadané znalecké posudky, príp. hospitalizácie na preverenie choroby z povolania na Klinike pracovného lekárstva a toxikológie v Bratislave.

V roku 2016 vykonali posudkoví lekári 3 051 kontrol bodového ohodnotenia na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, v **857** prípadoch vyjadrili nesúhlas s bodovým ohodnotením.

V oblasti výberu poistného bolo v roku 2016 zaslaných **48 751 písomných výziev a 5 480 SMS správ a e-mailov**, ktorými boli zamestnávateľia upozornení na **nepredloženie** mesačného výkazu poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie.

V hodnotenom období poisťovňa systematicky upozorňovala odvádzateľov poistného na dlžné poistné. V roku 2016 bola **64 142** odvádzateľom zaslaná **písomná výzva na zaplatenie poistného** a odoslaných bolo **409 683 SMS správ a e-mailov** (211 117 zamestnávateľov a 198 566 SZČO), ktorými boli upozornení na dlžné poistné v celkovej sume **143 122 194,59 EUR.**

V roku 2016 bolo **227 151** odvádzateľom **predpísané poistné** v sume **272 741 476,23 EUR** a **89 438** odvádzateľom bolo **predpísané penále** v sume **29 391 319,90 EUR.**

V súvislosti s kontrolou plnenia povinností zamestnávateľov ustanovených zákonom bolo v hodnotenom období **predpísaných 10 669 pokút** v celkovej sume **731 123,90 EUR.**

V hodnotenom období bolo **podaných 4 661 trestných oznámení** na **2 454** odvádzateľov poistného vo veci neplatenia a neodvádzania poistného.

Vo veci zneužívania sociálneho systému poľskými zamestnávateľmi bolo v roku 2016 skontrolovaných 35 rizikových poľských zamestnávateľov. Kontroly boli vykonané v pobočkách Trnava, Svidník, Banská Bystrica, Žilina, Košice, Nitra, Čadca, Dolný Kubín, Prešov a Bratislava. V odôvodnených prípadoch sú kontroly vykonávané v spolupráci s príslušným inšpektorátom práce. Na základe vykonaných kontrol bolo zistené, že znaky schránkovej spoločnosti boli preukázané u 4 zamestnávateľov, 26 zamestnávateľov tieto znaky nevykazuje. V súvislosti s 5 zamestnávateľmi prebieha komunikácia s príslušnou poľskou inštitúciou sociálneho zabezpečenia, resp. s konateľmi spoločností vo veci predloženia dodatočných dokladov, alebo vyjadrenia sa ku kontrolným zisteniam.

V oblasti vymáhania pohľadávok, informačných systémov, informačných technológií, verejného obstarávania a prevádzkovej činnosti nebolo zistené zneužívanie sociálneho systému.

Organizačné útvary Sociálnej poisťovne kladú maximálny dôraz na zamedzenie možností zneužívania sociálneho systému v oblasti dávok sociálneho poistenia a to porovnávaním údajov, ktoré poskytol zamestnávateľ, príp. poistenec s údajmi, ktoré sú evidované v informačných systémoch Sociálnej poisťovne a vzájomnou spoluprácou príslušných organizačných útvarov (napr. vykonanie vonkajšej kontroly, posúdenie opodstatnenosti pracovnej neschopnosti, zvýšená príp. cielená kontrola dodržiavania liečebného režimu).

V oblasti výberu poistného sú zamestnávatelia písomne, SMS správami, e-mailom, telefonicky alebo osobne vyzývaní na predloženie mesačného výkazu poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a na zaplatenie poistného. V oblasti vymáhania pohľadávok zamestnanci po preverení relevantných skutočností uplatnia taký spôsob vymáhania, ktorý je predpokladom úplného, rýchleho a hospodárneho vymoženia pohľadávky.

V hodnotenom období **nebolo zistené zneužitie** sociálneho systému **zo strany zamestnancov Sociálnej poisťovne**.